

Kształtowanie umiejętności społecznych dziecka

**3-6
lat**

FORUM

SCENARIUSZE ZAJĘĆ I KARTY PRACY

Spis treści

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych	5
2. Charakterystyka rozwoju wskazanych umiejętności dziecka przedszkolnego w poszczególnych latach	6
2.1 Dziecko obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy...	6
2.2 Dziecko przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych	8
2.3 Dziecko w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań	10
2.4 Dziecko wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych	12
2.5 Dziecko umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje	14
2.6 Dziecko rozumie potrzebę poszanowania odmienności i autonomii drugiego człowieka	15
3. Zestaw materiałów do realizacji celów z obszaru 1 podstawy programowej	18
Rozdział 1. Dziecko obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy	18
Scenariusz 1	18
Scenariusz 2	19
Scenariusz 3	21
Scenariusz 4	23
Rozdział 2. Dziecko przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych	26
Scenariusz 1	26
Scenariusz 2	27
Scenariusz 3	29
Rozdział 3. Dziecko w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań	31
Scenariusz 1	31

Scenariusz 2	33
Scenariusz 3	35
Rozdział 4. Dziecko wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydząć i szykanować innych	38
Scenariusz 1	38
Scenariusz 2	40
Scenariusz 3	42
Rozdział 5. Dziecko umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje	45
Scenariusz 1	45
Scenariusz 2	46
Scenariusz 3	47
Rozdział 6. Dziecko rozumie potrzebę poszanowania odmienności i autonomii drugiego człowieka	49
Scenariusz 1	49
Scenariusz 2	51
Scenariusz 3	53

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych

Obszar zawiera opis pięciu umiejętności, których opanowaniem powinno wykazać się dziecko kończące edukację przedszkolną, tj.:

1. Dziecko obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy.
2. Dziecko przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych.
3. Dziecko w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań.
4. Dziecko wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych.
5. Dziecko umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie, komu można podawać takie informacje.
6. Dziecko rozumie potrzebę poszanowania odmienności i autonomii drugiego człowieka.

Przekroczenie progu przedszkola jest dla dziecka niezwykłym przełomem w jego życiu. Zaczynają go obowiązywać nowe powinności, musi dostosować się do nowych reguł panujących w odmiennym otoczeniu niż środowisko rodzinne. Dla wielu dzieci dom rodzinny jest miejscem, w którym jest najważniejszą osobą. Tymczasem w przedszkolu dziecko staje się jedną z wielu osób i w każdej sytuacji musi respektować prawa innych. W nowym miejscu gwałtownie wzrasta liczba kontaktów z rówieśnikami, których wielkiej potrzeby małe dziecko jeszcze nie odczuwa. Dla niego ważny jest kontakt z osobą dorosłą, nauczycielem, który ma ograniczone możliwości prowadzenia rozmów i wyłącznego zajmowania się nim z racji sprawowania opieki nad dużą grupą dzieci. Dla malucha jest to szczególnie trudny okres w życiu. Nie mniej jednak to właśnie przedszkole jest tym miejscem, w którym dzieci mają możliwość zapoznawania się z zasadami funkcjonowania w grupie rówieśniczej, z zasadami współpracy z dorosłymi i kolegami, mają możliwość nawiązywania coraz bardziej rozbudowanych relacji. Ważna

Wymagane umiejętności społeczne dziecka kończącego edukację przedszkolną

Rozwijanie kompetencji społecznych u przedszkolaka

jest przy tym współpraca z domem rodzinnym polegająca na ujednoczeniu oczekiwań w stosunku do dziecka i konsekwentnym przestrzeganiu tych zasad zarówno w przedszkolu, jak i w domu. System norm regulujących współżycie w obu środowiskach powinien być zbieżny, aby ułatwić dziecku funkcjonowanie w środowisku społecznym. Tylko takie podejście może zagwarantować, że dziecko z upływem czasu przebywania w środowisku przedszkolnym, wspomagane przez dom rodzinny, będzie prezentowało określony poziom umiejętności społecznych, co pozwoli mu prawidłowo funkcjonować w różnych sytuacjach interpersonalnych i rozumieć swoje obowiązki i prawa jako członka grup społecznych. Sfera kompetencji społecznych dzieci nie jest łatwa do rozwijania, dlatego powinna być w sposób szczególny potraktowana w procesie wychowawczo-dydaktycznym organizowanym w przedszkolu.

2. Charakterystyka rozwoju wskazanych umiejętności dziecka przedszkolnego w poszczególnych latach

2.1 Dziecko obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy

Umiejętność słuchania innych, skupiania uwagi; przestrzeganie zasad grzecznościowych

Jakość komunikacji z otoczeniem społecznym stanowi podstawę nawiązywania relacji. Słuchanie tego, co mówią inni, aby poznawać świat, a przy okazji rozumieć ich punkt widzenia, pozwala dziecku rozpoznawać także ich oczekiwania. Na początku odnoszą się one do oczekiwań spełniania przez dziecko „roli przedszkolaka”, w którą wpisane jest przestrzeganie wprowadzonych reguł zachowania względem otaczających je osób, zarówno rówieśników, jak i dorosłych. Elementem tych oczekiwań jest przestrzeganie podstawowych zasad *savoir-vivre*'u dotyczących stosowania zwrotów grzecznościowych w różnych sytuacjach, zarówno tych mających miejsce w przedszkolu, jak i poza nim.

Dziecko trzyletnie:

Trzylatkowi nie jest łatwo przez dłuższy czas skupiać uwagi na tym, co mówią inni. Wynika to generalnie z uwarunkowań dotyczących procesów uwagi i pamięci. Stąd komunikaty, informacje, polecenia kierowane do maluchów nie mogą być rozbudowane, a przekaz powinien być